

ĐỀ

I. ĐỌC – HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

"Lũ chúng tôi từ tay mẹ lớn lên,
Còn những bị và bầu thì lớn xuống,
Chúng mang dáng giọt mồ hôi mặn,
Rõ xuống lòng thâm lãng mẹ tôi..."

(Trích "Mẹ và quả" - Nguyễn Khoa Điềm)

Câu 1. Xác định thể thơ?

Câu 2. Chỉ ra biện pháp tu từ tương phản được sử dụng trong đoạn thơ trên.

Câu 3. Nêu nội dung của đoạn thơ.

Câu 4. Qua đoạn thơ, tác giả gửi đến người đọc thông điệp gì?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1: (2.0 điểm)

Từ hình ảnh người mẹ trong đoạn thơ ở phần đọc – hiểu, anh (chị) hãy viết một đoạn văn (không quá hai mươi dòng) trình bày suy nghĩ của mình về lòng biết ơn của con cái đối với cha mẹ hiện nay.

Câu 2: (5.0 điểm)

Anh/chị hãy cảm nhận tâm trạng của Thúy Kiều trong đoạn thơ sau:

"...Chiếc vành với bức tờ mây,
Duyên này thì giữ vật này của chung.
Dù em nên vợ nên chồng,
Xót người mệnh bạc ắt lòng chẳng quên.
Mắt người còn chút của tin,
Phím đàn với mảnh hương nguyên ngày xưa.
Mai sau dù có bao giờ,
Đốt lò hương ấy so tơ phím này.
Trông ra ngọn cỏ lá cây,
Thấy hiu hiu gió thì hay chị về.
Hồn còn mang nặng lời thề,
Nát thân bồ liễu đền nghì trúc mai.
Dạ đài cách mặt khuất lời,
Rưới xin giọt nước cho người thác oan..."

(Trích Truyện Kiều - Nguyễn Du, Ngữ Văn 10, tập 2, NXB Giáo dục Việt Nam)

ừ thì 12 câu đầu.

^^

----- Hết nội k -----

PHẦN I: ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

“...Bão bùng thân bọc lấy thân
Tay ôm tay níu tre gần nhau thêm
Thương nhau tre không ở riêng
Lũy thành từ đó mà nên hỡi người
Chẳng may thân gãy cành rơi
Vẫn nguyên cái gốc truyền đời cho măng
Nòi tre đâu chịu mọc cong
Chưa lên đã nhọn như chông lạ thường
Lưng trần phơi nắng phơi sương
Có manh áo cộc tre nhường cho con...”

(Nguyễn Duy)

Câu 1: (0,5 điểm) Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ trên.

Câu 2: (0,5 điểm) Đặt nhan đề cho đoạn thơ trên.

Câu 3: (1,0 điểm) Nêu nội dung chính của đoạn thơ trên.

Câu 4: (1,0 điểm) Từ hình ảnh cây tre trong đoạn thơ, anh/chị hãy rút ra bài học có ý nghĩa nhất và lí giải tại sao lại chọn bài học đó? Viết đoạn văn từ 3-5 dòng.

PHẦN II: LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1: (2,0 điểm) Viết đoạn văn 10-15 dòng bàn về ý nghĩa tinh thần tương thân tương ái của con người trong cuộc sống.

Câu 2: (5,0 điểm) Phân tích đoạn thơ sau trong đoạn trích “Trao duyên” của Nguyễn Du

“...Cây em, em có chịu lời,
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.
Giữa đường đứt gánh tương tư,
Keo loan chắp mối tơ thừa mặc em.
Kể từ khi gặp chàng Kim,
Khi ngày quạt ước, khi đêm chén thề.

Sự dâu sóng gió bất kì,
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai?
Ngày xuân em hãy còn dài,
Xót tình máu mủ, thay lời nước non.
Chị dù thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây
Chiếc vành với bức tờ mây,
Duyên này thì giữ vật này của chung.
Dù em nên vợ nên chồng,
Xót người mệnh bạc ắt lòng chẳng quên.
Mất người còn chút của tin,
Phím đàn với mảnh hương nguyền ngày xưa.”

(Trích “Trao duyên” – Truyện Kiều – Nguyễn Du)

-- HẾT --

(Học sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi kiểm tra không giải thích gì thêm.)

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề có 02 trang)

MÔN: NGỮ VĂN - KHỐI 10
Thời gian làm bài: 90 phút

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

Dư Nhuận Chi người đất Kiến Hưng, tên là Tào Tân, có tiếng hay thơ; nhất là về những bài hát, lại càng nức danh ở kinh kỳ, mỗi bài làm ra, phường hát bội đem tiền tặng biếu rất hậu để xin lấy. Nhân thế Dư càng nổi thanh giá ở chốn tao đàn. Cuối đời Thiệu Phong nhà Trần, Dư nhân có việc, vào yết kiến quan Trần soái Lạng Giang là Nguyễn Trung Ngạn. Ông Nguyễn thấy Dư đến, lật đật ra tiếp, đặt tiệc ở Phiếm Bích đường thết đãi, gọi mười mấy người con hát ra hát múa ở trước tiệc. Trong bọn con hát có à Thúy Tiêu là người rất xinh đẹp. Ông Nguyễn đưa báo Dư sinh rằng:

- Ấy tui ngài kén chọn trong bọn ấy, hễ bằng lòng ai thì tôi xin tặng cho.

Rồi âm nhạc nổi lên. Sinh ngâm một bài thơ (...) Ông Nguyễn cười bảo Thúy Tiêu rằng:

- Thầy đồ để ý vào nàng đấy.

Sinh hôm ấy uống rượu rất say, mãi đến đêm khuya mới tỉnh, đã thấy nàng Thúy Tiêu ở cạnh, cảm ơn ông Nguyễn không biết chừng nào. Sáng hôm sau Sinh vào tạ ơn ông Nguyễn để về. Ông Nguyễn bảo:

- Ấy kể cũng là người phong lưu, thầy nên khéo yêu thương lấy.

Sinh bèn đem nàng về Kiến Hưng. Thúy Tiêu vốn có khiếu thông tuệ, mỗi khi Sinh đọc sách, nàng cũng học thăm mà rồi thuộc được. Sinh nhân đem những quyển sách nói về thơ từ mà dạy nàng. Chưa đầy một năm, nàng đã làm được thơ từ ngang với của Sinh. Năm Mậu tuất (1358), nhân gặp khoa thi, Sinh sắm sửa hành trang lên kinh; không nỡ rời nhau, nên đem theo cả nàng cùng đi, cùng trọ tại phố Hàng Vóc ở cửa sông. Gặp ngày mồng một đầu năm, Thúy Tiêu rủ mấy người bạn gái đến chùa tháp Báo Thiên dâng hương lễ Phật. Bấy giờ có quan Trụ quốc họ Thân ngầm đi chơi phố, trông thấy Thúy Tiêu đẹp, bắt, cướp đem về làm của mình. Sinh làm đơn kiện tận triều đình, nhưng vì họ Thân uy thế rất lớn, các tòa các sở đều tránh kẻ quyền hào, gác bút không dám xét xử...

(Trích Chuyện nàng Thúy Tiêu, Truyền kì mạn lục, Nguyễn Dữ)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1.(0.5 điểm) Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2.(0.5 điểm) Theo đoạn trích, nhân vật Dư Nhuận Chi càng nổi thanh giá ở chốn tao đàn là nhờ vào đâu?

Câu 3.(0.5 điểm) Tác giả ca ngợi nàng Thúy Tiêu là người như thế nào?

Câu 4.(0.75 điểm) Hành động của quan Trụ quốc họ Thân trong đoạn trích phản ánh hiện thực gì của xã hội phong kiến?

Câu 5. (0,75 điểm) Anh /Chị hiểu gì về tình cảm của nhân vật Dư Nhuận Chi dành cho nàng Thủy Tiêu trong đoạn trích ?

Câu 6. (1,0 điểm) Nhận xét thái độ, tình cảm của nhà văn đối với con người và xã hội được thể hiện qua đoạn trích.

II. LÀM VĂN (6,0 điểm)

Cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ sau :

" Cây em em cô chịu lời,
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.
Giữa đường đứt gánh tương tư,
Keo loan chắp mối tơ thừa mặc em.
Kể từ khi gặp chàng Kim,
Khi ngày quạt ước khi đêm chén thề.
Sự đâu sóng gió bất kì,
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai.
Ngày xuân em hãy còn dài,
Xót tình máu mủ thay lời nước non.
Chị dù thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây.
Chiếc vành với bức tờ mây,
Duyên này thì giữ vật này của chung.
Dù em nên vợ nên chồng,
Xót người mệnh bạc ắt lòng chẳng quên.
Mất người còn chút của tin,
Phím đàn với mảnh hương nguyền ngày xưa."

(Trích "Trao duyên" - Truyện Kiều - Nguyễn Du, Ngữ Văn 10, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam)

I. ĐỌC HIỂU (3 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

“Trong dòng đời vội vã có nhiều người dường như đã quên đi tình nghĩa giữa người với người. Nhưng đã là cuộc đời thì đâu phải chỉ trải đầy hoa hồng, đâu phải ai sinh ra cũng có được cuộc sống giàu sang, có được gia đình hạnh phúc toàn diện mà còn có nhiều mảnh đời đau thương, bất hạnh cần chúng ta chia sẻ, giúp đỡ. Chúng ta đâu chỉ sống riêng cho mình, mà còn phải biết quan tâm tới những người khác. Đó chính là sự cho và nhận trong cuộc đời này.

“Cho” và “nhận” là hai khái niệm tưởng chừng như đơn giản nhưng số người có thể cân bằng được nó lại chỉ đếm được trên đầu ngón tay. Ai cũng có thể nói “những ai biết yêu thương sẽ sống tốt đẹp hơn” hay “đúng thế, cho đi là hạnh phúc hơn nhận về”. Nhưng tự bản thân mình, ta đã làm được những gì ngoài lời nói? Cho nên, giữa nói và làm lại là hai chuyện hoàn toàn khác nhau. Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình. Đâu phải ai cũng quên mình vì người khác. Nhưng xin đừng quá chú trọng đến cái tôi của chính bản thân mình. Xin hãy sống vì mọi người để cuộc sống không đơn điệu và để trái tim có những nhịp đập yêu thương.

Cuộc sống này có quá nhiều điều bất ngờ nhưng cái quan trọng nhất thực sự tồn tại là tình yêu thương. Sống không chỉ là nhận mà còn phải biết cho đi.”

(Trích “Lời khuyên cuộc sống”, nguồn Internet)

- Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích? (0.5đ)
Câu 2: Nội dung chính của đoạn trích là gì? (0.5đ)
Câu 3: Tại sao tác giả cho rằng “Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình” (1.0đ)
Câu 4. Anh (chị) có đồng tình với quan điểm “Chúng ta đâu chỉ sống riêng cho mình, mà còn phải biết quan tâm tới những người khác” hay không? Vì sao? (1.0đ)

II. LÀM VĂN (7 điểm)

Cảm nhận của Anh (chị) về đoạn thơ sau:

“...Cây em, em có chịu lời,
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.
Giữa đường đứt gánh tương tư,
Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em.
Kể từ khi gặp chàng Kim,
Khi ngày quạt ước, khi đêm chén thề.
Sự đâu sóng gió bất kỳ,
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai?
Ngày xuân em hãy còn dài,
Xót tình máu mủ, thay lời nước non.
Chị dù thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây.”

(Trích Trao duyên- Truyện Kiều- Nguyễn Du)